

Gatelangs

Natteravnene - Gatelangs siden 1990

Nummer 3 - september 2019 - 18. årgang

**Tema:
Kultur for
ungdom**

KULTURSKOLEN:
KUL-TUR PÅ TVERS

BIBLO TØYEN:
KUN FOR UNGDOM

MADE IN NORWAY

Årskontroll av idrettsutstyr

Har du kontroll på alt idrettsutstyr som brukes mer eller mindre hver dag? Fungerer skilleveggen din slik den skal? Og har du hatt den **årlige pålagte tilsynskontrollen av idrettsutstyr og skillevegg**?

Det hviler et stort ansvar å eie og drifte idrettshaller og gymsaler. Jevnlig internkontroll samt årlig kontroll av fagkyndig er påkrevet. Har du kontroll på dette?

Vi utfører kontroller over hele landet og som Norges eneste produsent av idrettsutstyr og skillevegger besitter vi fagkunnskapen du trenger for å forsikre deg om at dine brukere benytter produkter som er kontrollert og godkjent av fagkyndig.

Ta kontakt med oss for mer opplysninger om du ønsker det.

Vi beveger mennesker

Våren 2018 fikk vi samme eier og er nå under samme paraply. Vi er pr i dag totalt 35 ansatte i selskapene, som betjener idrettssektoren med varer og tjenester. Vi har utstyrt de aller fleste gymsaler og idrettshaller i Norge siden 1958, det har vi tenkt å fortsette med de neste 60 årene også!

Skulle det være noe får du alltid tak i oss.
E-post: info@titansport.no
Telefon: 32 89 50 70

Killingmo & Tønsberg
Blakervegen 1233,
1930 Aurskog

Titansport
Nedre Eikervei 37A,
3045 Drammen

Gatelangs

ISSN 1891-6856

ANSVARLIG REDAKTØR:

Lars Norbom

gatelangs@natteravnene.no

REDAKTØR:

Anette Haugen

gatelangs@natteravnene.no

DESIGN OG PRE-PRESS:

Per Frederiksen • vinceweb.no

TRYKK:

Zoom Grafisk • Drammen

ANNONSER:

Norske Publikasjoner as

Telefon: 22 90 71 90

BESØKS- OG

POSTADRESSE:

Natteravnene Oslo,

Storgata 28,

0184 OSLO

Telefon: 23 00 21 20

NATTERAVNENES STYRE:

Sander Brink (styreleder)

Siri Skrøder

Jan Bøhler

Kim Marius Ilmo Bolin

Eva Raknerud Braathen

Olav E. Storm (vara)

Thomas Evensen (vara)

gatelangs@natteravnene.no

www.natteravnene.no

www.facebook.com/natteravnene1

twitter.com/ravnene

Trykksak

241 501

Zoom Grafisk,
Drammen, har rett til
å benytte svanemerket
på sine trykte
produkter.

Forsidefoto: Anette Haugen

Side 3-foto: Eduardo Alvarado/unsplash

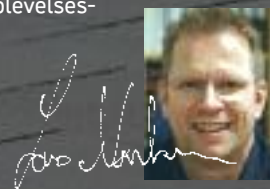
Kulturuke

I skrivende stund sitter jeg i bobilen på Natteravnenes stand på Norway Cup, slik jeg også har gjort i de 19 foregående år. I år er det 20 år siden Natteravnene innledet samarbeid med Norway Cup. Det er ikke veldig mye som har endret seg i gjennomføringen. Kanskje er det også derfor arrangementet, tradisjonen tro, «går på skinner».

Noen endringer ser vi likevel. I år har Norway Cup inngått samarbeid med en del forskjellige kulturtilbud i Oslo. Dette innebærer blant annet at deltakerpassene også gjelder som inngangsbillett til en rekke museer etc. Litt idrettsuke og litt kulturuke med andre ord.

Denne gang har vi også valgt kulturtiltak for ungdom som tema. I denne utgaven besøker vi blant annet det nytenkende biblioteket Biblo på Tøyen og en av landets kulturskoler. Vi ser også nærmere på opplevelsesappen Join og blir med den flerkulturelle friluftss- og miljøorganisasjonen WildX på fisketur.

Ha en kulturell høst!

Innhold

Leder	3
Landet rundt	5
Kulturutveksling på Ekebergsletta	6
Forbudt for voksne!	8
Join – positive kulturopplevelser	10
Kul-tur på tvers	11
Gøy å være kultuvert	12
På fisketur i Frognerparken	14
Natteravnskolen	16
Nytt om Natteravnene	18
Forskning: Narkotikabruk	20
Profil: Viktig å stille opp	23
Portrett: Ny oppstart i Trøgstad	24
Fra arkivet: Økt frivillighet i krisetider	28
Ungdommens stemme	30

Se side 24

Neste Gatelangs kommer i desember.
Frist for innspill er 1. november 2019

Tips oss!

Skjer det noe i ditt nærmiljø eller i din natteravngruppe som Gatelangs bør skrive om?

Tips oss!

Send en mail til gatelangs@natteravnene.no

Natteravner landet rundt...

Tromsø

Både Natteravnene og politiet skryter av årets russ, meldte iTromsø etter årets russefeiring. Begge parter melder å ha hatt positive erfaringer med årets russekull, som virker å ha vært flinke til å ta vare på hverandre.

Orkdal

Natteravnene i Orkdal er tildelt Amfelia og Oscarprisen for sitt bidrag til gode opplevelser for barn og unge, meldte natteravngruppen selv på sin Facebookside i slutten av juni. De takket samtidig alle som hadde stemt på dem. Prisen innebærer også en sjekk på 5000 kroner.

Kongsvinger

Natteravnene i Kongsvinger delte for fjerde år på rad ut suppe til russeren under russetreffet de hadde på Bæreia, meldte Glåmdalen i mai. Natteravnene blandet seg imidlertid ikke inn i selve russefesten.

Hvaler

På Hvaler søkte de i forkant av sommeren etter flere Natteravner i juni, juli og august. På kommunens nettsider kunne man blant annet lese: «Samfunnet viser i dag et økende behov for tiltaket. Med henvisning til politiet, politirådet, og Ruspolitisk handlingsplan i Hvaler kommune er natteravning et viktig tiltak, og erfaringene fra tidligere år viser et positivt bilde av dette tiltaket.»

Kristiansand

Natteravnordningen i Kristiansand ble på forsommeren utvidet med MC-ravner. Da meldte Fædrelandsvennen at MC-ravner skal skape trygghet utenfor sentrum. De skrev videre at «mens Natteravnene går gatelangs i Kvadraturen, skal MC-ravnene raskt være på pletten når ungdom samles utendørs i bydelene».

Langesund

Etter en helg med mye bråk i Kongshavn, ble det vedtatt å gjenoppta ordningen med natteravner i Langesund, meldte Telemarksavisa før sommeren. Også ordføreren var klar på at Natteravnene måtte på banen igjen. Foreninger som ble med ble lovet et kommunalt tilskudd på 50 000 kroner. Flere sendte inn søknad, men til slutt var det Rønhold Dynamite (paintball), som fikk tildelt jobben og pengene. Natteravnordningen i området ble lagt i dvale omtrent ett år tidligere, blant annet fordi Natteravnene møtte få unge ute. Nå så de imidlertid igjen et klart behov for voksen tilstedeværelse.

Kulturutveksling

Han er vokst opp med Norway Cup og bor i huset der Bækkelaget Sportsklubb ble stiftet for 110 år siden. Da stillingen som generalsekretær for BSK og Norway Cup ble ledig, tenkte Pål Trælvik at dette var en fin mulighet til å slå et slag for frivilligheten og jobbe på hjemmebane.

Tekst og foto: Anette Haugen

I mars i år fikk Norway Cup og Bækkelaget Sportsklubb (BSK) ny generalsekretær ettersom Tony Isaksen, som etterfulgte Frode Kyvåg, ga seg etter tre år i sjefsstolen. Da Pål Trælvik så at stillingen ble utlyst, tenkte han at dette var en fin anledning til å søke og videreutvikle et stort idretts- og kulturarrangement, som betyr utrolig mye for mange unge i inn- og utland.

– Jeg har vært medlem av BSK i mange år, jobbet frivillig med Norway Cup og sittet i klubbens styre. Tilfeldigvis bor jeg nå i huset der klubben ble stiftet tilbake i 1909, etter å ha kjøpt det i 1995. Jeg har tidligere hatt sjefsstillinger både innen TV og reklame, men de siste fem årene var jeg rådmann i Brønnøy kommune og ukependlet, forteller han selv.

Mer enn Norway Cup

Gatelangs er på besøk på BSK- og Norway Cup-kontoret på Ekeberg i Oslo i forkant av årets turnering. Det råder fremdeles en ganske rolig stemning blant de ansatte, men etter hvert som det nærmer seg dato for avspark, begynner de å telle ned uker og dager – og det blir stadig mer hektisk.

BSK driver imidlertid med mye mer enn fotball og Norway Cup. Det er en sportsklubb som har et tilbud innenfor mange idretter. Her kan barn og unge blant annet melde seg på ski, innebandy, friidrett, orientering og håndball.

Pål Trælvik kan dessuten røpe at de snart skal i gang med å bygge en stor ny idrettshall, som skal være ferdig i 2022. Da skal også restaureringen av Ekebergsletta være fullført. Den vil skje i etapper og starter rett etter årets Norway Cup-turnering. Alt dette vil gi en flott ramme rundt 50-årsmarkeringen for turneringen samme år. Generalsekretæren kan alt nå avsløre at

Kultur: Norway Cup er en viktig kulturarena på mange plan, mener Pål Trælvik.

de da planlegger å klippe gresset på sletta akkurat som på Wembley.

Utfordringene

Men tilbake til årets turnering, så lurer vi på om folk vil merke at Norway Cup har fått ny generalsekretær? Og hva ser han på som de største utfordringene i den delen av jobben som er knyttet opp mot det som gjerne kalles verdens største fotballturnering for barn og unge?

– Årets turnering var i stor grad ferdig planlagt da jeg begynte. Vi har en svært dyktig og erfaren stab. De kjenner jobben godt og har erfaringer fra en «stormnatt» før. Jeg har imidlertid noen tanker om endringer, der noe vil bli testet ut allerede i år. Det vil videre bli spennende å føre Norway Cup inn i framtiden. Det er viktig at

konseptet ikke endres, samtidig som vi må sørge for at det skapes nye, store øyeblikk, sier Pål Trælvik og legger til:

– Ellers tenker jeg at den største utfordringen for Norway Cup og idretten generelt, er å sørge for at barn ikke faller fra tidligere og tidligere, slik vi ser at de gjør nå. Vi må legge til rette for at idretten skal bli en viktig del av barn og unges oppvekst.

Gleden

På spørsmål om hva den nye generalsekretæren ser på som den største gleden ved Norway Cup og jobben han nylig har startet i, svarer han:

– Den største gleden ved jobben er nettopp gleden. Når du går over sletta og hører den spontane jubelen og fantastiske gleden fra unge spillere som nettopp har sco-

på Ekebergsletta

ret et mål, skapes det magiske øyeblikk hver gang. Samtidig er det jo et annet lag som kanskje føler at den scoringen var urettferdig.

Uansett er gleden ved å se og høre tusenvis av ivrige barn og unge som spiller fotball sammen stor. Han trekker spesielt fram Unified-lagene, der lag satt sammen av spillere med ulike funksjonshemninger viser en utrolig innsats og glede. Noe annet er å se lag fra land, som vanligvis ikke «snakker sammen», spille mot hverandre og danne et fellesskap på banen.

– I tillegg til dette kommer vennskapet, kjærsteriet, inkluderingen og forbrødringen ute på sletta. Jeg husker også godt en kommentar jeg fikk som frivillig på kjøkkenet der vi kan servere 18 000 middager per dag. En kar hvisket til meg at jeg ikke måtte

Entusiastisk: Den nye generalsekretæren Pål Trælvik har aldri spilt fotball selv, men drevet med individuelle idretter og ikke minst har han jobbet frivillig med Norway Cup i mange år.

si det til kona hans, men vi serverte bedre sosekjøtt enn henne, forteller generalsekretæren.

Kulturen

At Norway Cup også har stor betydning som kulturarrangement for barn og unge, er Pål Trælvik enig i. Nå er kultur et vidt begrep, og inkluderer også idretten. Samtidig skjer det mye under Norway Cup-uka som ikke er fotballrelatert. Du har åpningskonserten første kvelden som trekker 30 000 og det er også mindre konserter på scenen hele uka.

– I tillegg til dette får alle deltakerne et museumskort, som gir inngang over hele Oslo. Mange benytter seg av dette for å se all kulturen Oslo har å by på. Ikke minst drar mange ut til museene på Bygdøy. Det å komme til den grønne miljøhovedstaden Oslo, med god plass, orden og vennlighet, betyr mye, ikke minst for de som kommer utenlands fra, påpeker han.

Her legger han til nok et viktig moment. De 1500-1600 frivillige som stiller opp årlig for at turneringen skal kunne gjennomføres, er også en del av det utvidede kulturbegrepet. De som for eksempel står i matsalen og ønsker mennesker fra 40-50 nasjoner velkommen, og til og med prøver å

gjøre det på deres språk, er absolutt en stor del av denne kulturutvekslingen.

Samfunnsbygger

Pål Trælvik trekker videre fram hele idrettsbevegelsen som en stor og viktig aktør innenfor frivilligheten – og hvordan den er med på å bygge opp hele samfunnet. Han har som eksempel igjen en historie å fortelle:

– Vi hadde besøk av et lag fra Irak, der idretts- og kulturministeren deres ikke forsto hvorfor laget deres fikk en bot etter en slåsskamp. Laget har imidlertid ansvar både for det som skjer på banen og for publikum. Det finnes jo lag som får til straff at de må spille på arenaer uten hjemmepublikum. Å spille uten en heilagjeng er en trist ting for spillerne. Da alt dette ble forklart til idrettsministeren skjønte han hva idrettsbevegelsen går ut på.

Til slutt trekker generalsekretæren fram at det også er viktig at Norway Cup er med på å ta et samfunnsansvar, slik at turneringen blir mer miljøvennlig og bærekraftig. Her har de blant annet gjort noen enkle grep ved å bytte ut alle plastkoppene med resirkulerbar papp. Som samfunns- og kulturbygger er det viktig å være forbilder på disse områdene.

Forbudt for voksne!

Når du kommer inn døra på Deichman Biblo Tøyen kan du kun bevege deg et par meter før du møter en tekst på gulvet. Der står det «voksengrense». Med mindre du er ansatt eller har fått spesialtillatelse, blir du stoppet der. Biblioteket er kun for unge i alderen 10–15 år.

Tekst og foto: Anette Haugen

Med koselige lesehuler, gondoler med sjakkbrett, en lastebil som kjøkken, en speilgang og mange andre finurligheter, er Deichman Biblo Tøyen innredet som en liten drømmeverden for unge i alderen 10 til 15 år. Her har ingen voksne adgang, rent bortsett fra de som jobber der – eller om noen kanskje skal opptre eller bistå de unge på annet vis.

Det finnes selvfølgelig bøker her også, og noe av målet er å få de unge til å lese

mer, men det skal skje på deres premisser, når det passer dem. Om noen heller vil spille, tegne, perle, prate med venner eller surfe på nettet, er det fritt fram. De har også faste aktiviteter, som matlaging, sjakk, kodeklubb, VR, tekst-lab, filmkveld og leksehjelp, i tillegg til konserter og ulike forestillinger på scenen.

Svensk modell

– Modellen til dette biblioteket er hentet fra Sverige, der de har noe tilsvarende for unge i alderen 10 til 13 år. Vi har valgt en aldersgrense på opp til 15, men biblioteket brukes mest av de opp til 13 år. Du må enten ha begynt i 5. klasse eller være fylt 10 år for å komme hit, forklarer Christian Bermudez, som er konsulent og ansatt på Deichman Biblo Tøyen.

Når Gatelangs kommer på besøk prater han med en dame som høflig blir stoppet ved «voksengrensen». Hun er svært interessert og får lov å ta bilder fra grensepunktet, men slipper ikke lenger inn. Vi har

Moro med mat: I dag står nudelsalat på menyen. Oppskriften har de funnet i en kokebok. Da lærer de unge å bruke kokebøker også. Kitty (i midten) har i tillegg vært med Karen for å handle.

imidlertid gjort en avtale og får komme inn for en omvisning, men må som alle andre ta av skoene og får et kort rundt halsen, slik de «tillatte» voksne må ha her.

Christian forteller at Biblo er et slags fristed for de unge. Mange av de som kommer hit besøker biblioteket nesten hver dag etter skolen. De har åpent fra 14 til 19 på hverdager og fra 12 til 16 i helgene, med litt andre åpningstider om sommeren. De er alltid minst tre voksne på jobb, som enten lager mat med de unge, gir leksehjelp eller bistår med andre ting.

Lærer norsk

En av de unge som kommer til Biblo Tøyen nesten hver dag etter skolen, er Yamen (13). Han kom fra Syria til Norge via Libanon for et par år siden og snakker allerede godt norsk. Mye av æren for at han mestrer det norske språket såpass godt, tilegner han besøkene på Biblo.

– Her kan du få nye venner og her snakker jeg alltid norsk. Hjemme snakker vi arabisk, men jeg vil lære norsk. Når jeg er her leser jeg litt, er på leksehjelp, spiller dataspill, bruker 3D-printeren, lager mat og er med på alt det som skjer på Biblo. Jeg har fått mange gode venner her, samtidig som det er et supert sted å lære norsk, sier han.

Lesehuler: I koselige lesehuler kan Yamen og de andre lese, spille spill eller prate sammen.

En annen som kommer hit nesten hver dag etter skolen er Kitty (10). Hun forteller at hun er halvt fransk og går på Gamlebyen skole. Hun kommer til Biblo på Tøyen fordi det er kjempegøy her og et fint sted å få nye venner.

Jeg leser bøker, lager mat, henger med venner og har blant annet lært en ny dans gjennom tekst-lab, forteller hun.

Matlaging

I dag som det er tirsdag står matlaging på programmet. Kitty har vært i butikken for å handle ingredienser med Karen, som er voksen og jobber her. Etter å ha tittet i kokebøker og diskutert litt, blir de enige om å lage nudelsalat. Det skjer

Drømmebibliotek: De unge har fått sitt eget drømmebibliotek på Tøyen. Christian Bermudez gir oss en omvisning.

naturlig nok på kjøkkenet, som forfra ser ut som en stor lastebil, der lasteplanet er både kjøkken og bord.

Det er flere som vil være med å lage mat.

Det er tydeligvis en populær aktivitet. Plassen på kjøkkenet setter litt begrensninger for hvor mange som kan delta, men ved å spre seg litt rundt benken, går det i hvert fall greit med fem-seks stykker. Etter å ha fått på seg forklær går de i gang med å skrelle og kutte grønnsaker.

Å lage mat er gøy og en hyggelig ting å gjøre sammen. Da blir du også lett kjent med nye folk. Dessverre har Gatelangs ikke tid til å bli til maten er klar slik at vi kan få smake, men det både lukter og ser godt ut. Det å være bibliotekar på Biblo krever med andre ord litt mer enn bare å ha

kunnskap om bøker. Karen bedyrer imidlertid at vitsen er at matlagingen skal være ganske basic, så det kreves ikke akkurat noen kokkeutdannelse.

Join – positive opplevelser

Kino, opplevelser, idrett; det meste koster penger – gjerne mye penger. Ikke alle familier har råd til dette, slik at barna blir stående utenfor. Det følte Ann-Kristin Bekkevoll var svært urettferdig. Resultatet ble Opplevelseskortet, som nå er blitt til den digitale appen Join.

Av Anette Haugen

I 2009, da Ann-Kristin Bekkevoll bodde i Ålesund, ble hun kjent med en familie som ikke hadde så god råd. Hun så at barna ble stående utenfor når de ikke kunne delta på aktiviteter, som til dels kostet ganske mye.

– Jeg liker ikke urettferdighet og lurte på hvordan jeg kunne bidra. Jeg tok kontakt med gründeren for Barnas Lekeland i Ålesund og Molde, Ann Kristin Angelsen, som også kan en del om utenforskap. Hun tente på ideen om et prosjekt med å gi noen barn med dårlig råd gratis adgang. En annen jeg vil gi kreditt er Marit Svisdahl, som kom med ideen bak ledsagerbeviset, påpeker Ann-Kristin Bekkevoll.

Positive tilbakemeldinger

Siden starten var så positiv, fortsatte Ann-Kristin Bekkevoll med å kontakte en rekke private aktører. Hun var overveldet over hvor mange som ville være med på å bidra til å gi barn med dårlig råd gratis opplevelser. Da hun tok kontakt med Ålesund kommune var det også der et rungende ja til at dette ville de være med på å støtte.

Det første vedtaket i 2009 gikk ut på å støtte inntil 15 familier, som kunne søke om

Spleiselag: Ann-Kristin Bekkevoll liker ikke urettferdighet og har fått i gang et stort spleiselag mellom aktivitetssentre og kommuner for å gi barn med svak økonomi gode kulturopplevelser. (Foto: privat)

det såkalte Opplevelseskortet gjennom NAV. Ann-Kristin Bekkevoll var i starten redd for at noen skulle synes at dette kunne være stigmatiserende, men alle hun snakket med syntes ideen var flott og tilbakemeldingene fra de som fikk opplevelseskort var også kun positive. Familiene ga uttrykk for at disse barna nå hadde fått helt nye liv.

– At de også fikk lov til å ta med en ledsager betydde mye. Nå kunne barn som tidligere ikke hadde hatt råd til å gå på kino eller dra på lekeland til og med invitere med seg en venn helt gratis, forteller Ann-Kristin Bekkevoll.

Nå som app

Oppstarten til Opplevelseskortet skjedde altså i Ålesund, men i løpet av de ti årene det har eksistert har tilnærmet hele landet kommet med i det store spleiselaget mellom kommunene og de ulike opp-

levelsesarenaene. Norge er et langstrakt land og kommunene er ulike, slik at alt må tilpasses hvert enkelt sted, men prinsippet er det samme.

– Vi har i dag over 60 000 barn og unge over hele landet som har hatt gleden av å benytte opplevelseskortet. Det helt nye nå er at vi har digitalisert ordningen, noe som gjør den enda enklere og enda mindre stigmatiserende å bruke. Appen, som ble lansert i juni, heter Join, noe vi synes er et kult navn for målgruppen, som er 2-18 år, sier Ann-Kristin Bekkevoll.

Gründeren av kortet har for øvrig gått fra å jobbe med dette på fritiden til å ha det som heltidsjobb, sammen med én ansatt – så stort er både behovet og interessen for ordningen. Hun har imellomtiden også flyttet fra Ålesund til Horten, der hun nå har base.

PS: Les mer om Join og opplevelseskortet på opplevelseskortet.no.

Om Join/ Opplevelseskortet

- Opplevelseskortet gir alle barn og unge like muligheter.
- Gjennom ti års erfaring med fritid og kulturopplevelser til barn og unge i lavinntektsfamilier lanseres nå Norges største digitale plattform hvor barn og unge finner sine fritidstilbud lokalt, regionalt og nasjonalt.
- Tjenestepattformen utgjør en brukerplattform for barn og unge med foresatte, et forvaltningsverktøy for kommune/Nav, samt en markedsplattform for alle offentlige og private tjenestetilbydere.
- Gjennom å sette velvillighet, veldedighet og frivillighet i system har Opplevelseskortet gitt tusenvis av barn og unge flere muligheter.
- Når det gjelder utstyr til ulike aktiviteter så har BUA en ordning som gir den muligheten. Også de vil kunne ligge inne i plattformen på lik linje med alle aktørene som er med.
- Forskningen er klar og tydelig på at dette betyr mye.

Kul-tur på tvers

I et helt skoleår har elever ved kulturskolene i Oppegård og Ski forberedt seg på et stort kulturarrangement kalt Kul-tur på tvers. I midten av juni holdt de tre flotte konserter, med ulikt innhold og på tre ganske ulike arenaer.

Tekst og foto: Anette Haugen

Kulturskolene er en viktig arena for barn og unges muligheter til å utforske og lære nye ting innen et bredt spekter av kulturelle sjangre, om det så er musikk, tegning, dans eller annet. Litt av poenget er også at de unge skal kunne melde seg inn uavhengig av om de bare ønsker å ha det gøy og lære noe nytt — eller om de ønsker å satse dypt. Her er det tilbud for alle.

To kulturskoler, som i midten av juni virkelig fikk vist fram hva elevene deres har lært det siste året, var kulturskolene i Oppegård og Ski. Da sto tre ulike konserter

på programmet. Fredag 14. juni inviterte de til konserten «I samspill» i Kolben kulturhus på Kolbotn, lørdag 15. juni forflyttet de seg til Rådhuseteateret på Ski med stor-konserten «På tvers» og søndag 16. juni inviterte de til kirkekonserten «På dypet» i Sofiemyr kirke.

Grunnen til at samarbeidet på tvers av de to kommunene ble satt i gang, er ikke minst fordi Ski og Oppegård kommuner slås sammen fra 1. januar 2020. Da er det fint å ha begynt samarbeidet på forhånd. Samtidig er det alltid stort for kulturelevne å jobbe mot et stort mål.

Ulike konserter

I løpet av de tre konsertene var det innslag av både musikk, dans, teater, animasjon og visuell kunst fra de unge, kreative kunstnerspirene som har gått på Oppegård kulturskole og Kontra kulturskole i Ski. I tillegg til konsertene var det dessuten kreative innslag i foajeene i forkant, inklusive pianostafett på Kolben og storband i Rådhuseteateret.

Konsertene hadde litt ulike preg. På den første, i Kolben kulturhus, var det fokus på pop, rock, jazz og samspill. Her deltok cirka 135 elever. På hovedkonserten i Rådhuseteateret i Ski, der rundt 185 elever sto på scenen, var det et variert program, blant annet med innslag av Barokkensembler. Den siste dagen, under kirkekonserten i Sofiemyr, var det de 50-60 fordypnings-elevne, de som er med på et talentprogram, som opptrådte.

Om kulturskolene

De aller fleste av landets kommuner driver egne kulturskoler, som igjen er medlemmer av kulturskolerådet. I 2018 hadde kulturskolerådet 411 av landets 422 kommuner som eiere og medlemmer. De ulike kulturskolene har ulike tilbud og rommer mange fag, som dans, musikk, sirkus, skapende skriving, teater og visuell kunst.

Norsk kulturskoleråds visjon er «Kulturskole for alle». I det legger de at alle som ønsker det skal få et tilbud om kulturskoleundervisning til en rimelig pris, og at dette tilbudet skal være av høy kvalitet. Det er viktig at kulturskolen gir både bredde- og fordypningstilbud. Det er også et mål for kulturskolerådet at kulturskolene skal være skikket til å være kulturelle ressurscenter for sine lokalmiljø.

Kilde: <https://www.kulturskoleradet.no>.

Gøy å være kultur

Ved mange skoler rundt om i landet velger de hvert år ut noen elever til å være kulturverter når skuespillere, musikere og andre aktører kommer til skolen som en del av den kulturelle skolesekken. I Skedsmo kommune i Akershus har dette vært en stor suksess i flere år.

Tekst og foto: Anette Haugen

– Jeg syntes det hørtes gøy ut og lurte litt på hva det var. Vi fikk en lapp der det sto litt om det, men det er noe annet å gjøre det i praksis. Det har vært artig å være kulturvert. Blant annet har vi møtt mange folk som spiller og synger, vi har servert kaffe og hjulpet til med å rigge, sier Eskil Viksås (12), en av Vigernes skoles kulturverter i skoleåret 2018/2019.

– Jeg syntes det hørtes gøy ut og er glad i å hjelpe til, så jeg tenkte dette var noe jeg kunne like å gjøre. Blant annet har vi lært litt om hvordan det er å stå bak

Om kulturverter

Kulturverter er utvalgte elever på skolene som tar imot besøk fra Den kulturelle skolesekken og sørger for at utøverne finner frem og har det bra.

Kulturvertene har en unik mulighet til å tilegne seg kunnskap og utvikle ferdigheter og holdninger som kan være nyttige.

Eksempel på en sjekkliste for kulturverter:

- Sørg for at vaktmesteren er med på laget!

Forestillingsdag

- Salen/lokalet er oppvarmet og rigges i henhold til instruksene for produksjonen
- Blending av sal dersom det er beskrevet
- Utøvere tas imot til avtalt tidspunkt
- Sørge for bære-/riggehjelp
- Vann/kaffe til utøver/tekniker
- Slå av skoleklokka under forestilling
- Innslipp og plassering av publikum i sal når riggen er klar
- Introdusere utøvere
- Takke for forestilling

Etter forestilling

- Bærehjelp hjelper til med nedrigging
- Rydde konsertlokalet
- Tilby utøvere kaffe/rundstykke, eller slå av en prat før de drar videre

Kilde: <https://www.dksakershus.no/skole/elever-som-kulturverter/>

scenen. Å være kulturvert har ikke vært skummelt i det hele tatt, så det anbefaler jeg andre å søke på også, sier Frøya Nor Holmsen (12), fra samme skole.

– Det hørtes interessant ut å hjelpe andre slik at det blir litt enklere for de som opptrer. Det har vært lærerikt og gitt et lite innblikk i hvordan slike ting skjer. Det har også vært gøy å treffe en del kjente skuespillere, som vi blant annet har kjent igjen fra TV, istemmer Kristian Kibsgård (12), også han fra Vigernes skole.

Fin opplevelse

Eskil, Frøya og Kristian har vært tre av seks kulturverter ved Vigernes skole i Skedsmo kommune i Akershus. Ved denne skolen har de god erfaring med å ha kulturverter. Rektor Pål Kristiansen forteller at de får

mye ros fra aktørene om hjelpen kulturvertene gir. De er flinke og står på. Samtidig er det en motivasjonsfaktor for elevene å få slike overskuddsoppgaver.

Ved Vigernes skole er det alltid elever ved sjuende trinn som kan søke om å få bli kulturverter. To elever, fortrinnsvis en gutt og ei jente, i hver av de tre klassene på trinnet plukkes så ut. Eskil, Frøya og Kristian forklarer at de på søknaden måtte skrive litt om hvorfor de ville bli kulturverter og hva som gjorde at de burde få jobben.

Det var gøy å bli valgt ut. De tenker at det nok har vært en seks-sju dager i løpet av skoleåret de har brukt på dette. Da har det blant annet vært kaffekoking, de har vist aktørene veien, hjulpet med scenerigg og satt ut stoler til publikum – mange stoler. Om noe har vært litt slitsom, har det

vert

Kult: Å være kulturverter har vært gøy, synes Eskil, Frøya og Kristian fra Vigernes skole.

stort sett vært morsomt – og noe de sterkt anbefaler andre å bli med på.

Belønning

Rett før sommerferien fikk alle årets 120 kulturverter i Skedsmo kommune en liten belønning for jobben de har utført. Onsdag 19. juni var de invitert til en belønningsdag i Lillestrøm kultursenter. Her fikk de utdelt et diplom og ble servert pizza og brus, i tillegg til at de fikk være med på teatersport og en danseworkshop.

– Ved oppstart av skoleåret har vi et møte der de nye kulturvertene får litt opplæring, og på slutten av skoleåret inviteres de til en felles belønningsdag, for å premiere den gode jobben de har gjort, forklarer

Pyramide: Gjennom danseworkshopen måtte man danne grupper med de man tilfeldigvis sto ved siden av når instruktørene ropte.

Teatersport: Lag fire bilder fra skoleåret, ved hjelp av dere selv, lød oppgaven fra teatersportlederen. Her sitter kulturvertene fra Vigernes ved en levende pult.

Trude Stray Bjerkeseth. Hun er ansatt i Skedsmo kommune og er rådgiver og koordinator for den kulturelle skolesekken.

Hun forklarer videre at i Skedsmo har alle kommunens 17 skoler egne kulturverter, noe de har hatt siden 2005. Det varierer hvor mange kulturverter hver skole utpeker og på hvilket klassetrinn de velger dem fra, men vanligvis er det sjette eller sjuende klasse på barneskolen og niende på ungdomstrinnet. Oppgavene kan variere litt, men innebærer gjerne alt fra å ønske aktørene velkommen til rigging og kaffekoking.

– Elevene må søke om å få bli kulturverter. Noen skoler kaller til og med elevene inn til intervju. Utvelgingskriteriene kan være litt forskjellige, men det skal ikke minst fungere som en motivasjonsfaktor, påpeker Trude Stray Bjerkeseth.

Bli kjent

Som kulturverter blir elevene også kjent litt på tvers av klassene. Under belønningsdagen ble de i tillegg kjent på tvers av skolene. For at det ikke skulle bli for mange elever av gangen, var noen med på danseworkshop og teatersport før pizzaserveringen og andre etterpå.

Under danseworkshopen måtte de blant annet finne andre elever å lage «pyramider» og «fly» med spontant på dansegulvet, der instruktørene fra Panta Rei Danseteater anmodet dem om å danne grupper med elever de ikke kjente. Også da de deltok på teatersport måtte de danne grupper og blant annet lage «statuer» og «bilder» ved hjelp av sine egne kropp.

På fisketur i Frognerparken

Kultur og natur er en fin kombinasjon, så hvorfor ikke dra på fisketur i Frognerparken? Noen av turistene lurte nok litt da en rekke barn kastet ut fiskesnøret i Frognerdammen rett under Sinнатaggen, men Arin Borgen i WildX forteller at her har de fått mye fisk før.

Tekst og foto: Anette Haugen

Hver onsdag tar organisasjonen WildX med seg barn og unge med minoritetsbakgrunn ut på fisketur. Hvervenbukta, Frognerkilen og Smestaddammen er noen av stedene de har dratt til. Onsdagskvelden Gatelangs hadde avtalt å bli med var det imidlertid Frognerdammen midt i Vigelandsparken som var turmålet.

– Vi drar hit fordi vi har fått mye fisk her før. En gang fikk jeg en abbor på 1,4 kilo. Samtidig er det bynært og litt moro å dra hit for å fiske. Det hender vi får noen kommentarer fra de utenlandske turistene, medgir Arin Borgen, som er styreleder i WildX og samtidig har ansvar for alle fiske-turene de drar på.

Ivrig barn

I dag er det i underkant av ti barn som er

med ut for å fiske. Barna er mellom seks og ti år og de aller fleste er med for første gang. Arin forteller at deltakerne vanligvis er litt eldre enn dette, gjerne rundt 12 år. Du kan imidlertid bli med helt til du er 25. Arin tror kanskje været er årsaken til at noen av de faste ikke er med. Det har regnet en del i dag, og de mer erfarne har da lært seg at fisken ikke biter like godt.

«Kan du hjelpe meg?» «Nå er det min tur!» De små fiskerne er ivrige etter å komme i gang, så Gatelangs må også hjelpe til, blant annet med å få løsnet et snøre fra en busk. En av guttene forteller at han har vært med én gang før og synes det er gøy å fiske, men det er litt skummelt med mark. Sist fikk han fisk, han håper på det samme nå.

Arin har for øvrig følge av to til som jobber for WildX og er med for å hjelpe barna med å sette på mark og vise dem hvordan de skal fiske. Det er Pedram Ziaei og Mustafa Alali.

Liker å hjelpe

Mustafa (17) forteller at han har vært involvert i WildX i to år nå. Det første året var han med som vanlig deltaker, ikke minst likte han å være med på helgeturene deres. Etter hvert fikk han jobb hos WildX som vaskehjelp, og da en av miljøarbeiderne sluttet, ble han spurt om å overta den jobben. Det takket han ja til og nå jobber han for dem to ganger i uka.

– Da jeg kom til Norge fra Syria for to og et halvt år siden var jeg på en klubb for familier som ikke snakker norsk. Der ble jeg kjent med Ali i WildX. Jeg kunne ikke norsk da, men han ba meg bli med for å sjekke ut WildX. Jeg trivdes godt og siden jeg liker å hjelpe folk, synes jeg det var fint å bli spurt om å jobbe som miljøarbeider her, forteller han.

Gjennom WildX har han blitt kjent med nye mennesker, lært nye aktiviteter og lært norsk raskere. Nå i høst begynner han på videregående skole, der han skal ta ambulansefag. I mellomtiden kan han øve seg på å hjelpe barna, som stadig trenger hjelp til å sette på ny mark eller få løsnet på et snøre som sitter fast.

Liker å hjelpe: Mustafa Alali jobber som miljøarbeider for WildX. Han fikk jobben etter å ha vært med på turer som vanlig deltaker i ett år.

Ulike friluftssaktiviteter

WildX ble for øvrig startet for 14 år siden, opprinnelig som en seksjon under Antirasistisk Senter, men etter hvert ble de en selvstendig organisasjon. Hovedmålet er å få barn og unge med flerkulturell bakgrunn med ut i naturen og drive med aktiviteter uten konkurranse. Veiledende aldersgrense for å være med er ti år, men det varierer fra aktivitet til aktivitet.

– På tirsdager, da vi egentlig har språk-kafé, er det med barn ned til tre år som koser seg og spiser vafler. Når vi drar på jakt krever det en aldersgrense på 14 år, ellers prøver vi å være fleksible. Vi har eget leirsted i Sverige og har nå også fått vår egen buss, noe som gjør at vi ganske enkelt kan ta med ganske mange på tur, sier Tor Bach, generalsekretær i WildX.

Blant aktivitetene de tar med barn og unge på, nevner han blant annet: fisking, jakt, teltturer, padling, fjellturer og noe de kaller for «chill og grill». Det siste arrangerer de utenfor lokalene sine på Høybråten. Da griller de og spiller kubbesspill, aker og driver med annen utelek, litt avhengig av årstid. Da kan det være over 100 barn og unge til stede. Totalt regner de med at de har hatt besøk av ungdom fra rundt 80 nasjoner.

Om WildX

Norges eneste flerkulturelle friluftss- og miljøvernorganisasjon.

WildX vil at minoritetsungdom skal erobre nye deler av det norske samfunnet. Her lærer man førstehjelp, orientering, bålfyring, dyreliv, jakt, fiske, matlagning utendørs, man padler, går lange turer, bor i telt, hytter, gapahuk eller sover under stjernene. Man møter rådyr, grevling, elg, mink, ørret og abbor – driver forskningsfiske, jakter rådyr, fanger mink og tar jegerprøve.

WildX har gratis tilbud til gutter og jenter fra 10 til 25 år, men alle som vil og som deler WildX sitt grunn-syn kan bli medlem og bli frivillige. Alle aktiviteter er gratis for medlemmer mellom 12 og 25, og medlemskap koster bare 100 kroner.

Kilde: <http://www.wildx.no>

Moro: Å fiske er gøy, men kanskje ikke så lett når det er første gang.
Arin, Mustafa og Pedram i WildX hjelper ungene så godt de kan.

Natteravnene

Starte en gruppe?

Ønsker du å starte opp en natteravngruppe der du bor, så kontakt natteravnskolen på telefon 23002120 eller via nettsiden vår: natteravnene.no.

Innenfor blant annet Oslo og Akershus kan vi hjelpe til med igangsettelse, delta på møte med foreldrene i nærmiljøet og bidra med oppstartsmateriell.

Gratis mosjon

En natteravn går i gjennomsnitt 15 097 skritt på seks timer. Så langt gikk i hvert fall fem vandrere i snitt da de ble utstyrt med skrittellere en lørdagskveld. En måling på anbefalt daglig aktivitet ser slik ut:

Antall skritt:

2 000 – 4 000: Svært inaktiv dag

4 000 – 6 000: Inaktiv dag

6 000 – 8 000: Moderat aktiv dag

8 000 – 10 000: Aktiv dag

En fredag

Det er 104 fredags- og lørdagskvelder i året. Kan du bruke én av dem på natteravning er det supert. Du forplikter deg ikke på noen annen måte enn å møte opp denne ene kvelden.

Griper ikke inn

Du trenger ikke kunne kampsport eller klare å løfte ti kilo i benkpress for å bli natteravn. Natteravnene griper aldri inn i voldssituasjoner, men kontakter politiet ved behov.

Lærerikt

Du får ikke én krone i lønn for å gå natteravn, men kunnskap om hva barn og unge gjør i helgene, god mosjon, frisk luft, nye venner – for ikke å snakke om god, sosial samvittighet.

Vil du ha Gatelangs i postkassa?

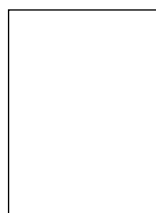
JA, jeg vil ha et gratis abonnement på Gatelangs!

Navn:

Adresse:

.....

Postnr/-sted:

Til:

Natteravnene Oslo
Storgata 28 B
0184 OSLO

Gatelangs kommer ut fire ganger i året.

Foruten å skrive om hva som rører seg rundt omkring gatelangs der Natteravnene er til stede, tar vi opp viktige temaer, som diskriminering, ungdom og fritid, foreldrerollen, ildsjeler, frivillighets-Norge med mer.

Vil du ha bladet rett hjem i postkassa – helt gratis?

Send en mail til gatelangs@natteravnene.no skriv «Nytt abonnement» i emnefeltet og adressen din i mailen, så kommer bladet hjem til deg fire ganger i året.

Eller du kan fylle ut slippen til høyre og sende i posten.

e i et Fugleperspektiv

Tre til fem

Det er vanlig med tre til fem personer i en natteravngruppe. Hver gruppe har en leder. Tidlig på kvelden blir gruppene enige om hvem som går hvor, og så legger man ut på vandring. I løpet av kvelden har gruppene kontakt via

Mangfold

Natteravnene består av foreldre, besteforeldre, gifte, single, venner, venninner, unge, gamle, yrkesaktive, pensjonister – kort sagt alle slags mennesker som bryr seg om andre. Mange grupper er organisert gjennom ungdomsskoler, bydeler eller frivillig-sentraller – og det finnes grupper over hele landet.

Førstehjelp

Det er kjekt å kunne førstehjelp både hjemme og når du går ute som natteravn. Som natteravn i Oslo og Akershus har du mulighet for å delta på gratis førstehjelpskurs.

Er du en natteravn?

Test deg selv:

	Ja	Nei
Er du mellom 18 og 90 år?	☐	☐
Trives du blant mennesker?	☐	☐
Har du et positivt menneskesyn?	☐	☐
Er du utrustet med sunn fornuft?	☐	☐
Liker du frisk luft og mosjon?	☐	☐

Fikk du fem «ja»? Da er du sannsynligvis den perfekte natteravn! Ta kontakt med din lokale natteravngruppe eller kontoret på telefon 23002120 eller via nettsiden vår: natteravnene.no.

Utstyr

Alle vandrere har på seg lett gjenkjennelige gule refleksvester eller jakker med natteravnlogo. De er i tillegg utstyrt med førstehjelpsutstyr og mobiltelefon.

«Natteravnene var der da det ikke skjedde. Å være natteravn handler om alt som ikke skjer. Slagsmålet som ikke begynner. Voldtekten som ikke finner sted. Ved å vandre gatelangs virker Natteravnene dempende på vold og konflikter. Å være natteravn er sosialt, hyggelig og meningsfylt. Og noen ganger uendelig viktig.»

(Reklameteksten som ble brukt på TV da Natteravnene vant «Reklame for alvor» i 2003.)

Starten

Det var to politimenn som startet Natteravnene i Norge. Vinteren 1990 var Dag Halgard og Gudmund Johnsen på studietur i Karlstad i Sverige. Der ble de presentert for «Nattugglorna», som kort fortalt gikk ut på at voksne, edru mennesker vandret sammen i grupper i sentrumsgatene på kvelds- og nattestid i helgene. Tanken bak var at vanlige folk kunne være med å redusere vold, rus og hærverk ved å være til stede. Politimennene brakte med seg ideen hjem til Norge. Senere har Natteravnene blitt en selvstendig organisasjon.

1. mai 1990

300 mennesker møtte opp utenfor Oslo rådhus for å være med på den første vandringen natt til 1. mai 1990, i regi av Oslo politikammer. I 1991 ble prosjektet omdannet til en selvstendig organisasjon. På samme tid ble det startet opp natteravngrupper i andre norske byer.

Hva er Natteravnene?

Det er en frivillig organisasjon der voksne, edru mennesker i organisert form vandrer i lokalmiljøet på kvelds- og nattestid i helgene. Natteravnenes oppgave er å være synlige og tilgjengelige, i håp om at dette i seg selv virker dempende på vold og skadeverk. De bistår også personer som av en eller annen grunn ikke er i stand til å ta vare på seg selv, noen ganger ved å formidle kontakt til det offentlige hjelpeapparatet.

Natteravnenes styre 2019/2020

Under Natteravnenes årsmøte før sommeren ble følgende styre valgt for 2018/2019:

Sander Brink
(jurist, f. 1987),
styreleder

Sander Brink er nederlandsk, men født og oppvokst i Drammen. Gikk på internasjonal skole i Frankrike i seks

år og tok et år juss i Belgia. Utdannet jurist ved Universitetet i Oslo 2013. Ulønnet arbeid som jurist hos Gatejuristen. Førstekonsulent hos Namsfogden i Oslo. Begynte som natteravn august-09 og har siden vært aktiv i Oslo sentrum. I styret siden 2011.

Siri Skrøder
(leder, f. 1960),
nestleder

Siri Skrøder er født i Fredrikstad, men har bodd i Oslo i 28 år. Er utdannet førskolelærer og bedrifts-

økonom. Har jobbet med barn i 30 år og er nå leder for Personal og barnehageledelse i Stiftelsen Kanvas. Kanvas er en stiftelse som på ideelt grunnlag utvikler og driver barnehager, og som er pådriver for å bedre barns oppvekstvilkår i Norge. Begynte som natteravn i 2008 og har blant annet vært med på å etablere natteravngruppe på Karlsrud (Nordstrand).

Eva Raknerud Braathen
(pensjonist, f. 1946),
styremedlem

Eva Raknerud Braathen er født i 1946 i Oslo, der hun har bodd hele livet. Er utdannet innen

regnskap/økonomi, noe som også ble området hun jobbet med, sist som AP

Manager hos GE Healthcare AS. Gikk av med pensjon sommeren 2013 og meldte seg som frivillig hos Natteravnene samme høst. Er glad i byen sin og vil gjerne at den skal være et godt og trygt sted for alle, enten man bare er innom eller bor her. Hun bidrar også noe som frivillig på språkkafé, og tror språk er viktig for en god integrering. Nytt styremedlem i 2016.

Jan Bøhler
(politiker, f. 1952),
styremedlem

Jan Bøhler er vokst opp i Groruddalen og er utdannet cand. mag. fra Universitetet i Oslo. Han har hatt

en rekke politiske verv, var leder i Oslo Arbeiderparti 2004-2016 og har sittet på Stortinget siden 2009. Jan Bøhler er inne i sin andre periode i natteravnstyret. Han synes det Natteravnene gjør er svært positivt for samfunnet – og engasjerte seg blant annet sterkt høsten 2011, da det ble mobilisert stort i forhold til alle overgrepsovergrepstektene i Oslo. Han har også de senere årene flere ganger bidratt ved å gå natteravn lokalt i egen bydel.

Kim Marius Ilmo Boli
(samfunnsøkonom, f. 1989)
styremedlem

Kim Marius Ilmo Bolin er vokst opp på Mortensrud i Oslo

og er utdannet samfunnsøkonom fra NTNU i Trondheim. Studieutveksling til New York City i 2008. Startet eget firma i 2010. Begynte som natteravn i bydel Søndre Nordstrand og ble senere en aktiv vandrør i Oslo sentrum fra november 2013. Valgt inn i styret mai 2015.

Olav Erik Storm
(fotograf, selvst. næringsdrivende f. 1954),
varamedlem

Olav Erik Storm er fra Oslo og er engasjert i frivillig arbeid i bydel

St. Hanshaugen og på Marienlyst skole. Han har vært FAU-leder i ti år, driftsstyrelleder i seks år og medlem av KFU (Kommunalt Foreldreutvalg) i tre år. Han er også ansvarlig for organisering og koordinering av natteravning for åtte skoler i Oslo vest – og har mottatt Marienlyst Vels Ærespris og Miljø- og Kulturprisen for Bydel St. Hanshaugen.

Thomas Evensen
(lagerekspeditor, f. 1980), varamedlem

Thomas Evensen er utdannet butikkmedarbeider og jobber daglig som lager-

ekspektor på Felleskjøpets sentrallager på Gardermoen. Har vært aktiv med i frivillig arbeid i mange år, blant annet i Hjelpekorpsset, som natteravn, Alternativ Jul og litt hos museumsjernbanen Tertitten på Sørumsand. Begynte med natteravning i Fauske rundt 1997 og gikk i Oslo sentrum i 98/99 mens han var i militæret på Hønefoss. Har vært en meget aktiv vandrør i Oslo sentrum fra 2017 og fram til dags dato.

Natteravnene på Norway Cup

Tradisjonen tro var Natteravnene på plass på Ekebergsletta under Norway Cup.

Lørdag, søndag og mandag bikket temperaturen 30 grader på sletta. Mange varme fotballspillere og tilskuere var innom Natteravnene for å slukke tørsten. Mangel på kopper og vannflasker var ingen hindring!
(Foto: Cecilie Brochmann)

Per Henning og Arild er på besøk i teltet til politiets nettpatrolje. (Foto: Cecilie Brochmann)

Petter Northug hilser på fansen etter Verdikampen på onsdag hvor MOT vant 2-1 over Plan Norge. Erna Solberg var lagleder.
(Foto: Cecilie Brochmann)

Nærmiljøsamling

I begynnelsen av juni var det ny samling for lokalgruppene i lokalene hos Natteravnene i Oslo Sentrum.

Samlingen ble startet med god mat laget av generalsekretær Lars Norbom. Deretter var det en god prat med utveksling av erfaringer, tanker og idéer.

(Foto: Natteravnene)

Narkotikabruk blant ungdom

Artikkelen er hentet fra nettsidene til Folkehelseinstituttet og gjengitt med deres tillatelse:

Artikkelen beskriver bruk av illegale rusmidler blant 15–16-åringer i Norge og Europa. Den viser utvikling i bruk av ulike stoffer over en 20-årsperiode, og sammenligner norske tall med tall fra andre europeiske land.

Datagrunnlaget er den europeiske skoleundersøkelsen ESPAD, som har blitt gjennomført hvert fjerde år i perioden 1995–2015.

Hovedpunkter

- Cannabis er det mest utbredte illegale rusmidlet blant norske ungdommer.
- Det har vært en nedgang i cannabisbruk blant ungdom siden årtusenskiftet.
- Sammenlignet med andre land i den europeiske skoleundersøkelsen, har Norge i alle undersøkelsesårene vært blant landene med de laveste andelen rapportert cannabisbruk.
- I overkant av 1 % oppga noen gangs bruk av andre narkotiske stoffer enn cannabis i de to siste undersøkelsesårene 2011 og 2015.

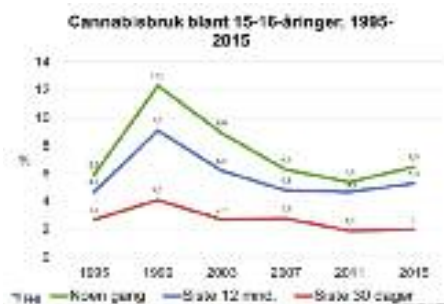
Cannabis

Alle undersøkelser om bruk av rusmidler viser at cannabis (hasj og marihuana) er det mest utbredte av de illegale stoffene i Norge (se artikkelen Narkotikabruk i Norge). Tidligere undersøkelser blant 15–20 åringer i regi av det daværende Statens institutt for rusmiddelforskning (SIRUS), viste at det var en klar økning i andelen som oppga at de hadde brukt hasj eller marihuana noen gang, fra i underkant av 10 % i 1990 til omkring 18 % ved årtusenskiftet. Det var deretter en jevn nedgang til i overkant av 10 % i 2008, som var det siste året disse undersøkelsene ble gjennomført (Vedøy & Skretting, 2009).

Data fra den norske delen av den europeiske skoleundersøkelsen, ESPAD, viser at det var en klar økning fra 1995 til 1999 i andelen 15–16 åringer som oppga at de hadde brukt cannabis noen gang, siste 12 måneder og siste 30 dager, men at det så var en jevn nedgang i de påfølgende undersøkelsesårene (se figur 1).

Mens det i 1999 var rundt 12 % som oppga at de hadde brukt cannabis noen gang, var denne andelen sunket til rundt halvparten i 2015. Andelen som rapporterte at de hadde brukt rusmidlet i løpet av de siste 12 månedene var naturlig nok noe lavere, men ligger relativt tett på bruk noen gang, noe som reflekterer respondentenes alder. Det at andelen som oppga bruk siste 30 dager var såpass mye lavere enn for bruk noen gang/siste 12 måneder kan være en indikasjon på at mange av dem som prøver hasj eller marihuana ikke går over til å bruke rusmidlet regelmessig, men bare bruker det én eller noen få ganger.

Av de som i 2015-undersøkelsen oppga at de hadde brukt cannabis noen gang, hadde litt over halvparten brukt hasj eller marihuana kun én eller to ganger. Utviklingen for bruk i løpet av siste 12 måneder og siste 30 dager var den samme som for bruk noen gang, med en økning fra 1995 til 1999 etterfulgt av en nedgang. I 1999-undersøkelsen oppga eksempelvis 4 % at de hadde brukt cannabis i løpet av siste 30 dager, mens den tilsvarende andelen i de to siste undersøkelsesårene var rundt 2 % (Bye & Skretting, 2017; ESPAD, 2016; Skretting, Vedøy, Lund, & Bye, 2017).

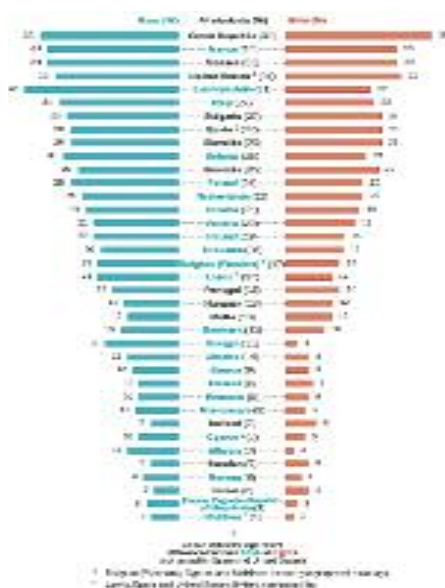

Figur 1: Andel 15-16-åringer i Norge som oppga å ha brukt cannabis noen gang, i løpet av siste 12 mnd. og i løpet av siste 30 dager, 1995-2015. Kilde: FHI og ESPAD.

Det har gjennomgående vært en høyere andel gutter enn jenter som oppga å ha brukt cannabis både noen gang, i løpet av siste 12 måneder og i løpet av siste 30 dager. I 2015 rapporterte rundt 8 % av guttene og 2 % av jentene at de hadde brukt cannabis i løpet av de siste 12 månedene (Bye & Skretting, 2017). Dette samsvarer godt med resultater fra Ungdata 2017, der 6 % av guttene og 3 % av jentene i 10. trinn oppga å ha brukt cannabis siste år (Bakken, 2017).

Som det fremgår av figur 2, som viser andelen som oppga å ha brukt cannabis noen gang i alle land som inngikk i ESPAD-undersøkelsen i 2015, gjør denne kjønnsforskjellen seg gjeldende i de fleste land (ESPAD, 2016). Videre ser vi at norske ungdommer befinner seg helt i det nedre sjiktet sammenlignet med andre land i Europa (og USA). Mens det i land som Frankrike og

Tsjekkia var over 30 % som oppga å ha brukt cannabis noen gang, var altså andelen i Norge 6,5 %.

Figur 2: Andel 15-16-åringer i ulike europeiske land og USA som oppga å ha brukt cannabis noen gang, 2015. Kilde: ESPAD. (Merknad: Bildet er hentet fra ESPAD, Additional graphs.)

Det er viktig å understreke at denne type undersøkelser ikke gir noe bilde av andelen som har eller vil få problemer knyttet til bruk av rusmidler. For mange vil det begrense seg til eksperimenterende bruk. Andelen som sa at de hadde brukt cannabis mer enn fem ganger har i perioden 2003-2015 variert mellom 2 og 3 % (Bye & Skretting, 2017).

Andre narkotiske stoffer

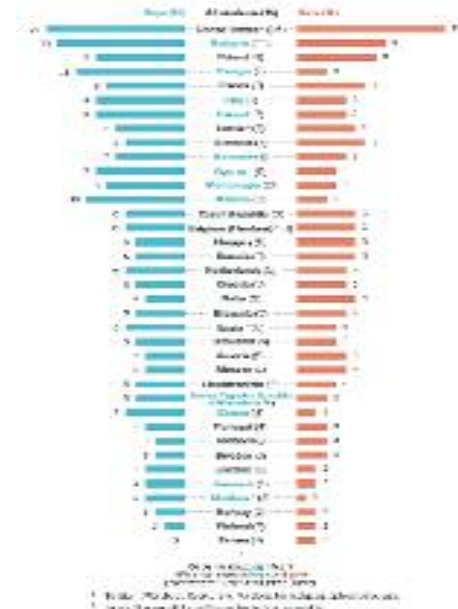
Spørreskjemaundersøkelser om bruk av rusmidler blant ungdom viser generelt at såkalte «harde» stoffer som amfetamin, kokain o.l. er svært lite utbredt. Som det framgår av tabell 1 var det omkring 1 % som oppga at de hadde brukt amfetamin, ecstasy, kokain eller LSD noen gang i de to siste undersøkelsesårene. Utviklingen i bruk av amfetamin og ecstasy følger utviklingen for cannabisbruk, med en moderat topp i 1999 etterfulgt av signifikant lavere andeler i 2011 og 2015. Andelen som rapporterte bruk av kokain var signifikant høyere i 2007 enn i 2011 og 2015, mens utviklingen i LSD-bruk har vært stabil i perioden 2007-2015.

	1995	1999	2003	2007	2011	2015
Amfetamin	1,1	2,6	1,7	2	1,3	1,2
Ecstasy	2	2,5	1,4	1,8	1,3	1,2
Kokain	0,9	1,3	1	1,9	1,2	1,1
LSD	0,9	1,5	0,9	1,5	1,1	1,2

Tabell 1: Andel 15-16-åringer i Norge som oppga at de noen gang hadde brukt amfetamin, ecstasy, kokain eller LSD, 1995-2015. Prosent.

I 2015 ble det også spurt om bruk av nye psykoaktive stoffer, det vil si syntetiske stoffer med samme virkning som mer kjente narkotiske stoffer som cannabis og ecstasy. Disse stoffene kalles gjerne «legal highs», «research chemicals» eller syntetiske cannabinoide. Stoffene finnes i ulike former, som urteblandinger, pulver, krys-taller eller piller (se Bretteville-Jensen & Bilgrei, 2015). I ESPAD-undersøkelsen for 2015 oppga 1,7 % av 15-16-åringene bruk av slike stoffer noen gang.

Norske ungdommer befinner seg helt i det nedre sjiktet sammenlignet med andre land i Europa og USA også når det gjelder bruk av andre stoffer enn cannabis. I figur 3, som viser noen gangs bruk av andre illegale stoffer enn hasj og marihuana, finner vi Norge mot bunnen sammen med våre naboland Sverige, Danmark og Finland.

Figur 3: Andel 15-16-åringer i ulike europeiske land og USA som oppga å ha brukt andre illegale stoffer enn cannabis (amfetamin, kokain, crack, LSD eller andre hallusinogener, heroin og beroligende medikamenter uten resept) noen gang, 2015. Kilde: ESPAD. (Merknad: bilde er hentet fra ESPAD: Additional graphs.)

Referanser

- Bakken, A. (2017). Ungdata. Nasjonale resultater 2017, NOVA Rapport 10/17. Oslo: NOVA.
- Bretteville-Jensen, A. L., & Bilgrei, O. R. (Eds.). (2015). Nye psykoaktive stoffer: en rusmiddelrevolusjon? Oslo: Universitetsforlaget.
- Bye, E. K., & Skretting, A. (2017). Bruk av rusmidler og tobakk blant 15-16 åringer: Resultater fra ESPAD 1995-2015. Oslo: Folkehelseinstituttet.
- ESPAD. (2016). ESPAD Report 2015: Results from the European School Survey Project on Alcohol and Other Drugs. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- Skretting, A., Vedøy, T. F., Lund, K. E., & Bye, E. K. (2017). Rusmidler i Norge 2016: Alkohol, tobakk, vane-dannende legemidler, narkotika, sniffing, doping og tje-nestetilbudet. Oslo: Folkehelseinstituttet.
- Vedøy, T. F., & Skretting, A. (2009). Ungdom og Rusmidler: Resultater fra spørreskjemaundersøkelser 1968-2008. Oslo: Statens institutt for rusmiddelforskning.

Kilde: Folkehelseinstituttet: <https://fhi.no/nettpub/nar-kotikainorge/bruk-av-narkotika/narkotikabruk-blant-ungdom/> (Publisert på fhi.no 18.09.2018).

Natteravnneffekter

Natteravnene lagerfører et begrenset antall effekter som er nyttige under vandring. På denne måten har din gruppe mulighet til å bestille disse effektene i små kvanta. Nedenfor ser du vårt utvalg:

Refleksvest

Ryggsekk

Kulepenn

Bærenett

Midjetaske til førstehjelpsutstyr

Rapportblokk

Ansiktsmaske

Lommelykt

Materiell kan bestilles på:

<http://www.natteravnene.no/bestilling-av-vandringsmateriell>

*Støtt oss med
ditt bidrag
i dag!*

Send sms
977482518
til 2020

v:pps

Natteravnenes
VIPPS nummer

73962

Viktig å stille opp

God samvittighet: – Det er hyggelig å være natteravn, samtidig som det gir god samvittighet å hjelpe andre, påpeker natteravnen Espen Tveitevåg. (Foto: privat)

Han hadde egentlig tenkt tanken en god stund, men da det oppsto et par uheldige episoder med noen natteravner på Stovner i fjor, fant Espen Tveitevåg ut at nå ville han gjøre en innsats han også. Siden har han gått natteravn i Oslo sentrum i snitt én helg i måneden.

Av Anette Haugen

– Å gå natteravn er en fin ting å gjøre. Du stiller opp for andre og bidrar til noe positivt. Samtidig treffer du på mange hyggelig mennesker, både blant de andre natteravnene og blant de du trefte under vandringene, sier Espen Tveitevåg (33).

Opprinnelig er Espen fra Bergen, men han har bodd i Oslo de tre siste årene, og bor nå på Hasle. Etter de omtalte episodene på Stovner/Vestli, bestemte han seg endelig for å kontakte Natteravnene i Oslo Sentrum. Siden da har han gått omtrent én helg i måneden. For ham er det akkurat passe. Da har han god kontinuitet, samtidig som det ikke blir for mye.

Natteravnansvarlig

Rett før sommeren sa Espen dessuten ja til å være vandringsansvarlig for en gruppe de helgene han stiller. Selv om han binder seg litt mer da, føler han det er en grei ting å gjøre.

– Det enkle svaret på hvorfor jeg svarte ja til å bli vandrings-

ansvarlig, er at det var et behov. Det er så mange av de natteravnene som er ute og går som har lang erfaring, så jeg føler ikke noe ekstra press av den grunn, selv om jeg er ansvarlig for gruppen, påpeker han.

De søndagene han har gått både fredag og lørdag føles det ekstra deilig å legge seg ned på sofaen om søndagen. Da føler han at han kan slappe av med god samvittighet. Det er også ekstra fint de vandringskveldene de virkelig opplever å ha hjulpet noen.

Ulike opplevelser

Espen Tveitevåg synes mange av kveldene han har vært ute har vært ganske rolige. Det har imidlertid vært episoder der de har trengt assistanse. Det gjaldt blant annet en kveld da de fant en person på Youngstorget som var så full at det var umulig å få liv i henne. Da tilkalte de ambulansen, som tok henne med.

– Ofte hjelper vi folk med småting som de blir svært takknemlige for. Det kan være å vise dem veien til bussen eller å hjelpe dem med å finne ting de har mistet. En kveld for ikke lenge siden hjalp jeg ei jente med å finne igjen neseringen hennes som hadde falt av. Hun var svært takknemlig, så det er ikke så mye som skal til, sier natteravnen.

Selv på rolige kvelder føler han at mange av personene de møter under vandringene er takknemlige for jobben Natteravnene gjør. Det er selvfølgelig veldig hyggelig og en god motivasjonsfaktor.

Treffsted: Natteravnene i Trøgstad møtes i frivillig-sentralens lokaler på Torget i Skjønhaug før de skal ut. Kveldens natteravner er Inger Lise Pettersen, Hege Jorud Baastad, Renate Martinsen og Helen Skullerud.

Ny oppstart i Trøgstad

I slutten av april var det oppstartsmøte for Natteravnene i Trøgstad i Østfold. Kun få dager etter, natt til 1. mai, var de på sin første vandring. Over tjue personer meldte alt ved oppstart sin interesse. Nå er planen å være ute i gatene de fleste fredagskvelder i sommerhalvåret.

Tekst og foto: Anette Haugen

Det er fredag før St. Hans, sommerferien står for tur og 10. klassingene ved Trøgstad ungdomsskole skal feire at ti år med skolegang er vel overstått. Samtidig med at de unge er i gang med å markere avslutningen, gjør Natteravnene i Trøgstad seg klare for vandring i 20-tia. Normalt er de to som drar ut, men i dag er de fire stykker som stiller i de gule vestene.

Alle fire møtes i frivilligsentralens lokaler på Torget i Skjønhaug, der de har fast møtested. Siden 10. klassingene har sommeravslutning i gapahuken i skogen bak Havnås skole, cirka åtte kilometer unna, er planen at to skal kjøre direkte ut dit. De andre to skal ta en runde opp til ungdomssklubben og andre vanlige steder de vandrer, før de kommer etter litt senere. Etter en kort prat og deling av informasjon, drar de ut.

Ønsket lenge

De fire som skal gå natteravn i kveld er Inger Lise Pettersen, Hege Jorud Baastad, Renate Martinsen og Helen Skullerud, som er i alderen fra cirka 35 til 50 år. Noen av

Fotball: Ungdommen i Trøgstad har flere kultur- og idrettstilbud. I kveld spiller herrelaget fotballkamp. Natteravnene slår av en hyggelig prat.

dem har små barn, andre tenåringer eller voksne barn. De forteller at det er med et par bestemødre i natteravngruppa deres også. Totalt har de nok et aldersspenn fra 30 til 75 år.

De skulle imidlertid ønske seg at enda flere ungdomsskoleforeldre meldte sin interesse for å gå natteravn. I tillegg til at det er viktig å være synlige, tilstedeværende voksne ute, lærer du som natteravn nærmiljøet ungdommen din ferdes i å kjenne. Du får et godt innblikk i hva som skjer der ute. Dette er viktig kunnskap for alle foreldre.

Blant kveldens natteravner er én med for første gang. De andre har gått fra én til

fire/fem ganger før. En av dem, Helen Skullerud, har også vært med å gå for mange år siden. Det har nemlig vært natteravner i Trøgstad tidligere, men det er en god del år siden, nærmere ti kanskje? På spørsmål om hvorfor hun er med, svarer hun til full respons fra de øvrige:

– Dette har jeg savnet i Trøgstad lenge. Jeg har selv én som skal begynne på ungdomsskolen nå og synes det er kjempeviktig å ha natteravner. Ungdommen er dessuten glade for at vi er til stede.

Ny oppstart

Initiativet til å få startet opp natteravner i Trøgstad denne gang ble tatt av SLT-kontakten, i samarbeid med frivilligsentralen og kommunens ungdomskontakt. (SLT står for: Samordning av lokale kriminalitetsforebyggende tiltak.) De innkalte til et oppstartsmøte, der de informerte om hva natteravning generelt går ut på og om hvordan de hadde tenkt å organisere det lokalt.

– Så vidt jeg vet har det vært gjort flere forsøk i nyere tid på å gå natteravn her, men etter var jeg forstår var det ikke like organisert da. Ved å involvere ungdomskontakten og frivilligsentralen håper vi det skal bli lettere å holde det i gang, sier daglig leder i Trøgstad frivilligsentral, Berit Synnøve Torp Buer.

Hun forklarer videre at det er de som setter opp vaktlister, med åtte ukers turnus, der det er mening at de som er satt opp på vandring selv må sørge for å bytte med andre om det ikke passer. De har samtidig

God kontakt: Politiet har stoppet opp ved Havnås skole, men velger å ikke dra opp til festen i første omgang når de ser det er natteravner på plass.

opprettet en lukket gruppe på Facebook, slik at det skal være lett for folk å få kontakt med hverandre og eventuelt bytte vakt.

Skolens FAU har formelt ikke noe ansvar for vandringen, men blant de tjuetalls interesserte som satte seg opp på listen helt fra starten, er det minst én person som er aktiv i FAU. Trøgstad er et lite sted, så det er ikke så vanskelig å nå ut med informasjon. De har allerede hatt foreldremøter, blant annet for høstens nye ungdomsskoleforeldre.

Fredager

Den første vandringen til Natteravnene i Trøgstad var altså natt til 1. mai. De gikk også natt til 16. mai og satser på å gå når det skjer noe spesielt i nærmiljøet, slik som i kveld når det er skoleavslutning for 10. klasse. Akkurat dette arrangementet skjer jo på en fredag, men de har satt opp fire på vakt, mot vanligvis to, for å kunne dele seg i to lag.

— Siden vi har en ungdomsklubb som er åpen hver fredag, er det vanligvis da vi tenker det er viktig å være ute. På lørdager sitter mange av de unge inne og gamer. Vi må imidlertid se an litt — og tenker vel i første omgang at vi skal konsentrere oss om sommerhalvåret, forteller Berit Synnøve Torp Buer.

Oppmøtetid- og sted er satt til fredag klokka 20.00 i frivilligsentralens lokaler på Torget. Her oppbevarer de vester, annet utstyr og vakttelefoner, de kan koke kaffe — og det skal også være mulig for Natteravnene å invitere til samlinger i lokalene om det skulle bli behov eller et ønske om det.

Stille i sentrum

Tilbake til kveldens vandring, så har de bestemt at Inger Lise og Hege skal sette seg i bilen og kjøre direkte til avslutningen på Havnås. Én av dem er sykepleier, den andre jobber på skolen, så de er godt kjent med ungdommen fra før. Helen og Renate skal gå en rundtur på Skjønhaug, før de kommer etter.

Været er greit, selv om det har vært noen svarte skyer på himmelen. I utgangspunktet regner vi derfor med å treffe på en del

Fortet: I dag er det stille og idyllisk ved Trøgstad fort og Gravstjern rett nedenfor. Natt til 1. mai var det imidlertid 200 ungdom som samlet seg her.

ungdom ute. Først vandrer vi opp til fotballbanen der Trøgstads herrelag, som spiller i 5. divisjon, er i gang med kamp. Det er litt folk her, men mest voksne og alt er fredelig. Natteravnene slår av en hyggelig prat og vandrer videre.

Neste stopp er ungdomsklubben. Det viser seg imidlertid at den alt har stengt for sommeren. Vi går derfor videre opp mot skogen, der det er en gapahuk som de unge ofte samles i, og der det også kan være en del yngre som drikker. I dag er det helt stille her. Foruten at 10. klassingene er samlet på Havnås, mistenker Natteravnene nå at mange kan ha dratt inn til Oslo i kveld, i og med at det er gratiskonsert med «VG-lista Topp 20».

Til Fortet

Selv om Trøgstad er et ganske lite sted, er det litt avstander i kommunen. Et vanlig sted for de unge å møtes for en fest, er blant annet Trøgstad fort. Helen som var med å gå natteravn natt til 1. mai, forteller at det den kvelden var over 200 unge som festet der. Da kom det også mange fra nabokommunene, men heldigvis gikk det ganske greit for seg.

Siden det er så stille i sentrum bestemmer vi oss for å ta en tur ut til Fortet for å se om det er noe som skjer der i kveld, selv om det ikke er forhåndsmeldt. Siden det er et par-tre kilometer ut til Fortet, tar vi bilen. Det er ikke uvanlig for Natteravnene i Trøgstad å kombinere vandringen med bilkjøring.

Ved Fortet og tjernet rett nedenfor er det

imidtild ikke annet enn en stille og vakker midtsommerveld som møter oss. Det er ikke en lyd å høre. For å komme opp til selve Fortet må du spasere forbi en stengt bom, men det er verken biler, motorsykler, moped eller sykler å se, så vi bestemmer oss for å dra ut til Havnås til de to andre, der vi vet det er fest.

Landlig idyll

Etter en kjøretur på vel åtte kilometer parkerer vi bilen ved Havnås barneskole. På veien ut hit har vi passert flere hjort på et jorde — og på jorden vi snart må gå langs er det hester med fyll på beite. Så det er svært landlig og idyllisk.

Politiet står parkert ved brua vi må spasere over for å nå fram til gapahuken litt oppi skauen, der 10. klassingene feirer at ti års skolegang er over. Når de ser at det er natteravn på vei og får høre at det alt er et par på plass, bestemmer de seg for ikke selv å gå opp. Er det problemer ber de imidlertid Natteravnene om å ringe. De har god dialog og en generell enighet om å informere hverandre om hva som skjer de kveldene Natteravnene er ute.

På vei oppover møter vi noen ungdom på vei ned fra festen. Et par har fått beskjed om at det er greit å dra hjem nå og er i følge med venner som tar godt vare på dem. Foreldrene er bedt om å hente dem ved skolen. Oppe i gapahuken er det musikk og fest. Det er god dialog mellom Natteravnene og ungdommen, som skjønner at de voksne bare er der for å passe på — og at det faktisk trengs at de er der.

Natteravnene Trøgstad

Oppmøtested: Frivilligsentralen, Torget 3
Oppmøtetid: Fredager kl. 20.00, vandring til cirka 01.00 (etter behov)
Kontakt: post@trogstad.frivilligsentral.no
Kontaktperson: Berit Synnøve Torp Buer

Trenger du noen å snakke

Alle har behov for svar på sine spørsmål, men det er ikke alltid lett å spørre noen du kjenner. Det finnes flere telefon-tjenester og nettsider hvor du kan finne god informasjon og hvor du har mulighet til å stille anonyme spørsmål. Disse sidene kan også være til hjelp for foreldre og andre voksne som lurer på hva de unge er opptatt av.

Alarmtelefon for barn og unge 116 111

Gratis nødtelefon for barn og unge. Holder åpent når barneverntjenesten er stengt.

Man–fre kl. 15–08.

Døgnåpent i helgene.

www.116111.no

Amathea 815 32 005

Tilbyr gratis samtaler og rådgivning om alt som har med graviditet å gjøre.

Åpent: Man–fre kl. 08–20.

www.amathea.no

Kors på halsen 800 333 21

For alle under 18 år som trenger en voksen å snakke med.

Gratis og anonymt.

Telefon, chat og mail:

Man–fre kl. 14–22.

www.korspahalsen.no

Dopingkontakten 800 50 200

Gratis og anonym informasjonstjeneste for alle med spørsmål om doping.

Åpent: man–fre kl. 09–15.

<http://tinyurl.com/gotnvsvx>

Kirkens SOS 22 40 00 40

Gratis krisetelefon for alle som trenger noen å snakke med,

uansett hva det er. Tlf: Døgnåpent.

Chat: man–søn kl. 18.30–22.30.

www.kirkens-sos.no

Ungdomstelefonen 40 000 777

Unge svarer unge på spørsmål om seksualitet, legning og identitet.

Tlf: søn–fre kl. 18–22.

Chat: tirs–ons kl. 18–22

www.ungdomstelefonen.no

RUSTelefonen 08588

Svarer og gir råd på alt rundt rusproblematikk. Du kan være helt anonym.

Tlf: Man–søn kl. 11–19.

Chat: Man–fre kl. 11–17.

www.rustelefonen.no

Telefon for incest- og seksuelt misbrukte 800 57 000

Gratis hjelpetelefon for incest- og seksuelt misbrukte i alle aldre og av begge kjønn.

Døgnåpent.

www.incest80057000.no

Bekymringstelefonen voksne for barn 810 03 940

For voksne som har bekymringer eller spørsmål rundt barn og unge.

Tlf: Man–fre kl. 09.30–14.30.

Chat: tirs 12.30–14.30

www.bekymring.no

Barneombudet 22 99 39 50

Svarer på alle type spørsmål fra barn og unge under 18 år.

Tlf: Man–fre kl. 09–15.

Nettjenesten: Klar melding eller Facebook.

www.barneombudet.no

Ung.no

Informasjons- og diskusjonskanal drevet av Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet. Gir svar på alt du lurer på, har egen spørreside.

www.ung.no

Redd Barna

Gir informasjon om nettvett, barn og overgrep, barnefattigdom, asyl- og flyktningebarn, barns rettigheter mm.

www.reddbarna.no

Barnevakten.no

Hjelper foreldre til å delta aktivt i barnas mediehverdag gjennom å formidle nyansert informasjon, gode råd og nyttige verktøy.

www.barnevakten.no

Medietilsynet

Gir informasjon og tips om alt rundt barn og medier, dataspill, trygg nettbbruk, digital mobbing, personvern mm.

www.medietilsynet.no

Rådgivning om spiseforstyrrelser 948 17 818

Gir råd og veiledning til alle som har eller har hatt en spiseforstyrrelse og til pårørende.

Ta kontakt på telefon: 948 17 818

eller mail: nfo@nettros.no

www.nettros.no

Gatelangs dykker ned i arkivet og presenterer artikler som sto på trykk ti år tilbake i tid, den gang bladet het «Respekt». Saken under er hentet fra det 19. bladet som ble utgitt, nr. 3 – sept. 2009. (Første nummer kom ut i juni 2002.)

Økt frivillighet i krisetider

Finanskrisen får takken for at Røde Kors opplever større pågang av frivillige. Omtanken for hverandre kommer bedre til uttrykk i dårlige tider fremfor i gode.

Av Maja Sørlandsengen

– I vanskelige tider, som for eksempel en finanskrise, ønsker folk å gi av sin tid på noe som er meningsfullt for seg selv og andre, sier Merethe Skaug Sørensen, avdelingssjef i Oslo Røde Kors.

Ikke alle deler frykten for at dugnadsånd og frivillighet vil avta. Det viser seg nemlig at frivillighetssentralene rundt om i kommunene greier å rekruttere frivillige. Samtidig melder flere frivillige organisasjoner, deriblant Røde Kors og Natteravnene, om økt tilstrømning etter at finanskrisen fikk sitt inntog i landet.

Røde Kors meldte i vår at organisasjonen har fått rekordmange nye frivillige siden nyttår. Bare i Oslo hadde hele 350 nye frivillige meldt seg.

– Det er veldig bra med så mange nye. Samtidig er behovene i byen store, og vi kan aldri få for mange, sier avdelingssjef Merethe Skaug Sørensen til Aften.

Leksehjelp, fengselsbesøk og asylmottakbesøk er noen av aktivitetene som totalt 2600 frivillige medarbeidere i hovedstaden deltar i.

Sørensen tror finanskrisen har utløst et større behov i befolkningen til å føle samhold, og gjøre noe for andre, siden mange har fått det tøffere på grunn av økt arbeidsledighet og usikre fremtidsutsikter.

– Vi har mange nye besøksvenner og det er bra, for vi vet at ensomheten er stor i Oslo. Den melder seg gjerne når man opplever å miste jobben, ved skillsmisse, når barna flytter hjemmefra eller man blir pensjonist. Overgangene i livet gjør oss sårbare. Da er det godt å kunne ha noen å snakke med, sier Sørensen.

Alle kan gjøre noe

«Ingen kan gjøre noe for alle, men alle kan gjøre noe for noen», uttalte president Sven Mollekleiv i Norges Røde Kors da han i vin-

ter besøkte Risør Røde Kors under deres 60-årsjubileum. Det har nordmenn forstått. Det er Norge og de andre skandinaviske landene sammen med USA som topper listen over land med størst frivillig innsats.

Mollekleiv pekte samtidig på de mange frivillige, som etter hvert år utfører en meget viktig samfunnsnyttig tjeneste. Norge har om lag 115 000 foreninger og organisasjoner.

Fem råd for en tryggere bytur

- Ikke ta pirattaxi
- Ikke hør på musikk om du går alene nattestid
- Oppsøk opplyste gater på hjemturen
- Vær observant og våken
- Forsøk å ta følge med venner, når det er mulig

Natteravnenes tips for en tryggere og hyggelig bytur:

- Hold sammen – pass på hverandre og ikke la noen være alene.
- Planlegg hjemreisen:
Sjekk busstider, ha reservepenger til drosje og ha en god backup-plan (for eksempel overnattingsmuligheter hos venner, avtalt hjemkjøring, ha strøm på mobiltelefonen).
Unngå mørke og lite trafikkerte områder. Velger du å gå hjem – gå i opplyste og befolkede gater.

HVOR ER PARAPLYEN?

Hvor i Norge befinner natteravnparaplyen seg på dette bildet? Vet du svaret? Send en mail til: gatelangs@natteravnene.no innen 1. november, så er du med i trekningen av en fin premie.

Løsning i forrige nummer var: Stavkirken i Gol. Følg også vår konkurranse på Facebook. Med jevne mellomrom stiller vi samme spørsmål der. Lik siden vår «Natteravnene» og følg med på «Paraplyens vandring» og aktuelle saker.

Natteravnene takker gode samarbeidspartnere:

Stanley Security AS
som gir oss gratis
alarmtjeneste,
parkering med mer.

Joh. Johannson
som gir oss
gratis kaffe.

Egon Karl Johan
www.egon.no/restauranter/karl+johan
Som spanderer pizza
under vandringer

Hafslund ASA
som bidrar med
engasjement og
økonomisk støtte

Interessant: Ella Fyhn synes ungdommens stemme er viktig, ikke minst rundt saker som angår dem. De burde få uttale seg oftere enn det som er tilfelle. (Foto: privat)

Ungdommens stemme er viktig

— Det er viktig at ungdom engasjerer seg. Vi er en stor del av samfunnet og det er mange som har mye å si. Ungdom bør bli hørt enda mer, sier Ella Fyhn (14). Hun er selv svært engasjert og blant annet leder for Nordstrand ungdomsråd.

Av Anette Haugen

I Nordstrand ungdomsråd i Oslo sitter det i underkant av ti unge i alderen 12-18 år. De kommer fra alle bydelens ulike skoler og får høringsspørsmål tilsendt når bydelens politikere skal behandle lokale saker som angår de unge. De har møter seks ganger i

året, der de diskuterer sakene de får tilsendt, før de så sender sin mening videre til bydelen.

En av sakene de har diskutert det siste halvåret, er for eksempel et forslag om å bygge ny svømmehall på Lambertseter. Forslaget innebærer samtidig at fritidsklubben må rives, men der de vil få nye lokaler i den nye hallen.

Engasjert

— Rådet vårt til ny svømmehall er negativt. Fritidsklubben vil i så fall bare få halvparten av den plassen de har nå, samtidig som vi ikke ser poenget med å bygge en ny hall til en milliard kroner. Vi er spente på resultatet, sier Ella Fyhn, leder i Nordstrand ungdomsråd.

Selv om hun bare er 14 år, er Ella, som nå i høst begynner i 10. klasse på Brannfjell ungdomsskole, allerede engasjert på mange ulike plan. Hun er blant annet elevrådsleder, ble valgt inn i Nordstrand ungdomsråd i januar, der hun ganske raskt ble leder, sitter i det sentrale ungdomsrådet i Oslo og jobber også frivillig i Røde Kors' samtaletilbud «Kors på halsen». I tillegg til dette jobber hun med litt ulike prosjekter.

— Jeg ble med i ungdomsrådet fordi jeg synes ungdomsmedvirkning er viktig. Det er også spennende å jobbe med saker som

skjer i egen bydel – og å se hvordan de gjør ting andre steder i bydelen. Jeg synes organisasjonsvirksomhet og politikk er interessant, forteller hun.

Viktig stemme

På spørsmål om hva hun tenker rundt det at ungdom engasjerer seg, svarer Ella:

— Jeg tenker det er veldig viktig. Ungdommen utgjør en stor andel av samfunnet. At deres stemmer blir hørt bør være en selvfølge. Det er mange unge som har mye å si. Jeg synes ungdommen bør bli hørt i enda større grad enn det de gjør i dag.

Nordstrand ungdomsråd

- Ungdomsrådet er et rådgivende organ for bydelsutvalget. Det består av ungdom fra 12 til 18 år som er valgt gjennom skoler, fritidsklubber og organisasjoner.
- De uttaler seg i saker som årsbudsjett, bydelsplaner, tiltak og planer i oppvekst- og fritidssektoren, samferdsels- og reguleringsaker, kulturelle og andre tiltak som gjelder barn og unge.
- Ungdomsrådet kan også ta opp saker på eget initiativ og få svar fra politikere og bydelsadministrasjonen.

Kilde: oslo.kommune.no/politikk-og-administrasjon/bydeler/bydel-nordstrand/politikk-bydel-nord

Hva er et ungdomsråd?

- Et ungdomsråd er en gruppe ungdommer som representerer ungdom der de bor, det vil si i kommunen eller i fylkeskommunen.
- Rådet skal få si sin mening om alt som er viktig for barn og unge.
- Noen kommuner kaller det ungdomsråd, andre steder heter det ungdommens kommunestyre.
- Noen kommuner har også barneråd, eller barn- og unges kommunestyre.

Kilde: barneombudet.no/dine-rettigheter/delta-og-bli-hort/ungdomsrad/

Ungdommens stemme!

Er du ung og har noe på hjertet? Har du opplevd eller observert mobbing, urettferdighet eller andre ting som opprører deg? Kanskje har du en appell til oss alle? Eller kanskje er det rett og slett et tema du er veldig opptatt av, der du gjerne vil dele noen tanker. I så fall hører vi svært gjerne fra deg. Send en mail til gatelangs@natteravnene.no.

NYE COROLLA HYBRID

- Får deg trygt frem

TOYOTA

ALWAYS A
BETTER WAY

Corolla Hybrid TS Stasjonsvogn
fra 321 200,-*

Corolla Hybrid
fra 309 200,-*

Sørlandsparken

Stemman2

Tlf.: 38 05 60 00

Toyota Sør AS

www.toyotasør.no

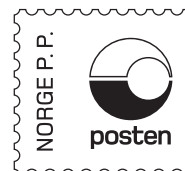
*inkl. frakt-lev. og reg.porsk. 11 900,-. Forbruk blandedt kjøring, utslipp CO₂ og NO_x: COROLLA HYBRID fra 0,34 l/mil, fra 7,6 g/km, fra 3 mg/km. Corolla Hybrid har fått 5 stjerner i Euro NCAP sin sikkerhetstest. Vi tar forbehold om trykkløst.

Ali kaffe kurerer gruff

— og holder deg våken

JOH. JOHANNSON - kjent for god kaffe siden 1866
www.alikaffe.no

Gatelangs

Returadresse:
Natteravnene Oslo
Storgata 28 B
0184 OSLO

Et trygt lokalmiljø er viktig.

Visste du at de fleste som flytter holder seg i samme lokalmiljø? Det å vokse opp i trygge og kjente omgivelser betyr mye for mange.

Når du skal selge bolig er det derfor viktig å velge den megleren som kjenner til alt det verdifulle i ditt nabolag. Slik at enhver tilflytter – ung eller gammel – vet hva stedet har å tilby eller hvordan nærmiljøet er.

Gå inn på krogsveen.no og sjekk hvilken megler som finnes i ditt nærmiljø. Her kan du også se hvor mange kjøpere vi har til din bolig.

Velkommen til oss.

Elendomsmeidler Krogsveen er store bidragsytere til Natteravnene. Det forebyggende arbeidet Natteravnene gjør er svært viktig for lokalmiljøet de er representert i.

Krogsveen